ދިވެ ހިރާއްޖޭ ގެ ކުޑަކުދިން ގެ ދުވަ ހުގެ މުނާސަބަ ތުގައި މިނިސްޓަރ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީ
އަލްފާޟިލާ ޢާއިޝަތު މުޙަ އްމަދު ދީދީ ދެއްވާ ޙިތާ ބު
މިއަދަކީ ދި ވެހިރާއްޖޭގެ ކުޑަ◌ކުަދި ންގެ ދުވަ ހެވެ. މި އުފާވެރި މުނާސަބަ ތުގަ އި ރާއްޖޭ ގެ
ލޮބުވެތި ހު ރިހާ ކުޑަކުދި ންނާއި އެކު ދި ންގެ މައިންބަ ފައި ންނަށް ދު ވަހުގެ ތަ ހުނިޔާ އާއި ހެޔޮ އެދުން ތަ އް
ފޮނުވަ މެވެ.
ކުޑަކުދިން ގެ ދުވަހަކީ ސަރުކާރުން ވަރަށް ޚާއް ސަ ގޮ ތެއް ގަ އި ފާހަ ގަ ކުރަމުން އަ ން ނަ
ދުވަހެ ކެވެ. އެއީ ކުޑަކުދި ންނަކީ އަޅު ގަނޑު މެ ންގެ ހިތްތަކު ގައި ވަރަށް ޚާ އްސަ މަޤާމަކާއި ވަ ރަ ށް
ޙާއްސަ ލޯ ތްބެއް ދެވިފަ އިވާ ބަޔަކަށްވާތީއެ ވެ. ކުޑަކުދިންނަކީ ޤައުމުގެ ކު ރިމަގު ކަމަށްވާތީއެ ވެ.
މުޖްތަމަޢުގެ ބިންގާކަމަ ށްވާތީއެ ވެ.
ޤައުމުއެދޭފަ ދަ ހެޔޮލަފާ ދަރި ންނަށް ހެ ދުމަށްޓަކައި ކުޑަކުދި ންނަށް އުފާވެރި ޢާ އިލީ ޙަޔާތެ އް
ހޯދައިދޭންޖެ ހެއެވެ. ރަ ގަނޅު ތަޢުލީމަކާއި ހަރު ދަނާ ތަރުބިއް ޔަތެއް ލިބިދޭންޖެ ހެއެ ވެ. ދުޅަ ހެޔޮ
ޞިއްޙަތެ އް ގައި ލިބިދޭ ންޖެހެ އެވެ. ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަމާ އެކު އުޅެވޭ ނެ ރަ ނގަ ޅު ވެއްޓެ އް
ޤާއިމްކޮށްދޭ ންޖެހޭ ނެއެ ވެ. އެ ހެންކަމުން މިހުރިހާ ކަ މެއް ކުޑަކުދި ންނަށް ފަހިކޮ ށް ދިނުމަކީ މިއަ ދު
އަ ޅު ގަނޑު މެ ންގެ މަ އިންބަފައި ންނާއި ބެ ލެނި ވެރިން އަ ދި މުޅި މުޖު ތަމަޢުގެ ކޮ ނޑުގައި އެޅި ފަ އިވާ ވަރަ ށް
މުހިންމު ޒި ންމާއެކެވެ. މި އަދު މިކަންކަމާ ދޭތެ ރޭގައި އިތުރަށް ވި ސްނަ ވައި އަ ޅު ގަނޑު މެ ންގެ ޅަދަރި ން ގެ
ކުރިމަގު އުޖާލާ ކުރުމަށްޓަކައި އާމަސައްކަތްތަ ކެއްފެއްޓެވުމަ ށް ހުރިހާ މައިންބަފައި ންނާ އި
ބެލެނި ވެރި ންނާއި މުޅި މުޖު ތަމަޢުގެ އެން މެންގެ އަރި ހު ން އަ ޅު ގަނޑު އެދި ގޮވާލަ މެވެ.
އދ. ގެ ކުޑަކުދި ންގެ ޙައްޤުތަކާ ބެހޭ މުޢާހަދާ ގަ އި ސޮއިކުރި ޤައުމުތަކުގެ އެންމެ ކު ރީ
ސަފުގައި ދި ވެހިރާއް ޖެވަނީ ހިމެނިފަ އެވެ. މިމުޢާހަދާގަ އި ބާރުއަޅާ ކަންތައް ތަކު ގެ ތެރޭގައި ތަޢުލީމް
ޙާޞިލް ކުު◌ރުމުގެ ފު ރުޞަތާއި ،ދުޅަހެެ ◌ޔޮކަން މަތީ ބޮޑެތިވު މުގެ ފުރުޞަތާއިި◌، ކުޅި ވަރުކުޅުމާއި،
ނަފް ސާނީ ގޮތުން ހަމަ ޖެ ހުން ލިބޭ ފަ ދަ ޙަރަކާތްތަކުގައި ބަ އިވެ ރިވުމުގެ ފު ރުޞަތާއި، ކު ދިން ގެ ޢުމުރާ
އެކަށީ ގެންވާ ގޮތުގެ މަ ތި ން މިނި ވަންކަމާ އެކު ޘަަ◌ޤާފީ ، ފަންނީ އަދި އަދަބީ ކަންތައްތަ ކުގަ އި
ބައިވެ ރިވުމު ގެ ފުރުސަތު ކުޑަކުދިން ނަ ށް ލިބިދޭން ޖެ ހެއެވެ. އަރާމުކުރުމާއި ، މުނިފޫހި ފި ލުވު މު ގެ
ޙަަ◌ރަކާތް ތަކުގައި ބަ އި ވެރިވު މުގެ ފުރުޞަތު ކުދި ންނަށް އޮ ންނަ ން ޖެހެއެ ވެ.
1

ކުޑަކުދިން ނަ ށް މިދެން ނެވި ފުރުޞަތުތަ އް ހޯދައި ދިނު މަކީ އަޅު ގަ ނޑުމެން މަ އިންބަފައި ންނާއި،
މުޅިމުޖުތަމަޢުގެ ހު ރިހާ އަ ފުރާދު ންގެ ވާ ޖިބެކެވެ. މިފަ ދަ ދުވަ ހެއް ފާ ހަގަ ކުރުމު ގެ އެންމެ ބޮޑު ބޭނުމަކީ
މިދެ ންނެ ވި ފުރުޞަތުތައް ކުޑަކުދި ންނަށް ފަހިކޮށްދިނުމަ ށް އާއަޒުމަކާއި އާ ހިތް ވަރަކާއި އެ ކު
މަސައްކަތްފެ ށުމެވެ. އެކަ މު ން ކުދިންނަށް އުފާވެރިކަމާ އި ހިތްހަމަޖެ ހުން ލިއްބަ އި ދިނުމަށްޓަކައެ ވެ.
ކުއްޖަކަށް ލިބޭ އެންމެ ބޮޑު އުފަލަކީ މަންމައާއި ބައް ޕަގެ ލޯތްބާ އި އަޅާލު މެވެ. ހަމްދަރުދީއާއި
އޯގާތެރިކަ މެވެ. މިއީ މަ ންމައާއި ބައް ޕަނޫން އެ ހެ ންމީހަކު މެދު ވެރި ވެގެން އެންމެ ފުރި ހަމައަ ށް
ކޮށްދެވިދާނެ ކަންކަމެއް ނޫ ނެވެ. އަގެއްދީގެން ކު ރެވިދާނެ ކަމެއް ވެސް ނު މެނޫ ންމެއެވެ. އެ ހެން ކަ މު ން
އަ ޅުގަޑު މެން ކޮންމެ މަން މައަކާ ކޮންމެ ބައްޕަޔަ ކުވެ ސް މިއަގުބޮޑު ހަދިޔާ ކު ދި ންނަށް ފޯރުކޮ ށްދިނުމަ ށް
މަސައްކަތް ކުރަންޖެ ހެއެ ވެ. ލޯތްބާއި އަޅާލު މުގެ މާޙައުލެއް ބަ އްޓަން ކުރަ ންޖެހެ އެވެ. ކުދި ންނަ ށް
ރައްކާތެރިކަމާއި އުފާވެރި ކަމާއި ހަމަޖެ ހިގެން އު ޅެވޭ ނޭ މާޙައުލެއް ޤާއިމު ކޮށްދޭންޖެ ހެއެ ވެ. ކުދި ން ގެ
ހުނަ ރުވެރިކަމާއި ކުޅަދާނަކަން ދެއްކު މު ގެ ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދޭން ޖެހެ އެވެ.
މިކަންކަމަކީ މަންމައަކު ނުވަތަ ބައް ޕަ އަކު އެކަނި ކޮށްގެން ދަ ރި ންނަށް ޙާޞި ލު ކޮށްދެވޭ ނޭ
ކަންކަމެއް ވެ ސްނޫ ނެވެ. މިކަންކަމަކީ މަ ންމައާއި ބަ އްޕަ އަދި ބެ ލެނި ވެރި ންނާއި މު ޅި ޢާއިލާއެކީ ގު ޅި ގެ ން
ލޯތްބާއެކު ކޮށްދެވޭނެ ކަން ކަމެވެ.
އެ ހެންކަމުން އަ ޅު ގަނޑު މެ ންގެ ކޮންމެ މަންމައަކާއި ކޮންމެ ބައްޕަ ޔަކު އަދި މުޖްތަމަޢުގެ ކޮން މެ
އަފުރާދަކު ވެ ސް މިދެ ން ނެވި ކަންކަމަށް އިތުރަށް ވި ސްނަ ވައި ޤައު މުގެ ކުރި މަގު އަދި އަ ޅު ގަނޑުމެ ންގެ
ހިތްތަކުގެ މާމެލާމެލި ކަމަށްވާ އަ ޅު ގަނޑުމެ ންގެ ދަ ރިން ނަށް އެކު ދިންގެ ޙަ އްޤު ތަށް އަދާކޮށްދިނުމު ގައި
އާ ޢަޒުމެއް ކަ ނޑަ އަޅަމާތޯ އެވެ.
ކުޑަކުދިން ގެ ދުވަހާއި، އަދި ކުޑަކުދި ންނާމެ ދު ކުރެވޭ ހުރިހާ އު ންމީދުތަކަށްފަ ހު
ގުޅިލާ މެހިފަ އިވަ ނީ ބަދަ ހި ޢާއިލާއަކާއެވެ. އެހެ ންނަމަ ވެސް މިއަދު އަ ޅު ގަނޑު މެން ތަޙައްމަ ލު
ކުރަންޖެހިފަ އިވާ ޢާއިލާ ރޫޅުމުގެ މަ އް ސަލައަކީ، ކުޑަކުދި ންނަށް ލޯ ތްބާއި އަޅާލުމާއި، ރައްކާ ތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދެވޭފަދަ މާޙައުލެ އް ޤާއިމު ކު ރުމުގައި މިއަ ދު އަ ޅު ގަނޑު މެން ނަށް ދިމާ ވެފައިވާ އެން މެބޮޑު އެ އް
މައްސަލަ އެވެ. ޢާއިލާ ރޫޅުމުގެ ސަބަބުން ނިކަމެތި ކަމާއި، ހިތް ދަތިކަން އިޙްސާސް ކުރަ ންޖެހިފަ އިވާ
ކިތަންމެ ކު ޑަކުދިން ނެއް އަޅު ގަނޑުމެ ން ގެ މުޖުތަމަޢު ގައި މިއަ ދު ހިމެނިފަ އިވާކަ ން ނުހަ ނު ހިތާމައާއެ ކު
ފާހަގަކު ރަން ޖެހެ އެވެ. އެއް ވެސް ކުށެއްނެ ތް މަޢުޞޫމް ކުދިންތަކަކަށް ލިބިދޭންޖެހޭ ޙައްޤުތަކުން އެކު ދި ން
2

މަޙްރޫމްވެ ގެ ން ދާތަން ހި ތްދަތިކަމާއެކު ބަލަންޖެހިފަ އިވެ އެވެ. މި އީ މިއަދު މު ޅިމުޖްތަމަޢު މިކަމާމެދު
ކަންބޮޑުވެ ފިކުރު ބޮޑުވާ ންޖެހޭ ކަމެކެވެ. ޚާއްޞަކޮ ށް ކޮންމެ މަންމައަކާ އި ބައްޕައަކު މި ކަމާދޭތެ ރޭ
ފުންކޮށް ވިސްނާ ލަންޖެހޭ މުހިން މު ޤައުމީ މަ އްސަލައެކެ ވެ. ކުދިންނަ ށް ލިބިދޭންޖެހޭ އަ ސާ ސީ
ބޭނުންތަ ކުން އެކުދިން މަ ޙްރޫމް ވެ ގެންދާތަން ބެލުމަކީ ވަރަށް ހި ތް ދަތިކަމެކެވެ.
ވީމާ، މިއަ ދު އަ ޅު ގަނޑު ރާއްޖޭގެ ލޮ ބުވެތި ރަ އްޔި ތުންގެ އަ ރިހު ން އެދެނީ އަ ޅު ގަނޑު މެ ން ގެ
ލޯބިވާ ޅަދަ ރިންގެ ކުރި މަގާމެދު އާވި ސްނެވުމަ ކުން ވިސް ނެވުމަ ށެވެ. އެކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ފޯރުކޮށްދީ
އެކުދި ންނަށް އުފަލާއި ހި ތްހަމަޖެހުމާއި، އަމާންކަމާ އެކު އުޅެވޭ ނޭ ވެށްޓެއް ޤާއިމު ކޮށްދެ އްވުމު ގަ އި
މުޖްތަމަޢުގެ ހުރިހާ ފަރު ދުން ގެ ޙިއްޞާ އެންމެ ފު ރިހަމައަށް އަދާކޮށްދެއްވު މެވެ. ޚާއްޞަކޮ ށް މަ އިން
ބަފައިން މިކަމުގައި އެބޭ ފުޅު ންގެ ދަ އު ރުގެ ބޮޑުކަ ން ޤަބޫލުފުޅު ކުރައްވަ އި އާ މަސަ އްކަތްތަކެ އް
ފެށްޓެވުމެވެ.
އަ ޅު ގަނޑު އެދެނީ، ރާއްޖޭގެ ހު ރިހާ ކުޑަކުދިން އުފާ ވެ ރިކަމާއި، ރަ އްކާތެރިކަމާއި،
ދުޅަ ހެޔޮކަން މަތީގައި ހެދިބޮޑުވު މުގެ ފުރުޞަތު މާތްاله މިންވަ ރު ކޮށްދެއްވު މުވެ. އަޅު ގަނޑުމެ ން ގެ
މައިންބަފަ އި ންނާއި ބެލެ ނި ވެރި ންނަކީ ދަރިންދެކެ ލޯބިވާ ދަރިންނަ ށް އަޅާލާ ބަޔަ ކަށްވުމު ގެ ހެޔޮ ތައުފީޤު
މިން ވަރު ކު ރެއްވު މެވެ. އާމީން! އަ އްސަލާމް ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުاله.
3